

כניסת שבת: 18:50

יציאת השבת: 19:53

לדעת ר"ת: 20:27

הזמנים הם לפי שעון קיץ

אור וישעי

הכרזת ראש חודש אייר (אני יי רפאך) יום ראשון ולמחרתו ביום שני המולד יום שבת 10:17 ושלשה חלקים

בית מדרש רב פעלים ע"ש מרן הרב יוסף חיים זי"ע בראשות כב' מו"ר הרב אורי סבן שליט"א
עורך: אלון ארביב ס"ט הערות ניתן לשגר לת"ד 613 נתניה-050-4136465 או בדוא"ל: alon@shtaygen.co.il

עמרת פז

קוראים אנו בפרשתנו את ענין הנגעים [צרעת] הבאים על האדם בעוון לשון הרע (ערכין טז). וכפי שנאמר בזהר הקדוש (ח"ג נג א) שמצורע, נוטריקון (ראשי תיבות) "מוציא שם רע", שכל אבריו נטמאים ורוח טומאה שורה עליו. ותפילתו, חלילה, אינה עולה לפני המקום ברוך הוא. וידוע דגם לעתיד לבוא נסגרים בפניו השערים, וכת מספרת לשון הרע אינה רואה פני שכינה (סוטה מב.) ואמרו בגמ' (ערכין טז): "מה תקנתו של מספר לשון הרע? יעסוק בתורה שנאמר: "מרפא לשון עץ חיים" (משלי טו, ד) ואין עץ חיים אלא תורה, שנאמר עץ חיים היא למחזקים בה (שם ג, יח).

ידוע שכל ישראל ערבים זה לזה, והעובר עבירה אוי לו, ואוי לנשמתו, שהרי מכריע עצמו ואת כל העולם חלילה לכף חובה (קידושין מ:). רואים אנו במערבולת התקשורתית השוטפת את דורנו, תקשורת [או תשקורת מלשון "שקר", ודל"ב] רודפת סנסציות ומחפשת את "מערבולות החיים", תקשורת פולשנית ודורסנית, ולצערנו, טובעים אנו בים של רכילות ולשון הרע, הוצאת שם רע והכפשה, כה הרבה חובות מתווספות, רח"ל, והדור מלופף ברוח טומאה, מה יכול לטהר את האווירה ולהעביר את הזוהמה, רק הוספת שיעורי תורה זה תפקידו של כל יהודי החרד למצב הדור, וברוך ה' זו תפקיד בית המדרשות אשר קמים ורבים בכל שכונה ועיר. בכך להרבות תורה, להגדילה ולהאדירה, והאור ידחה הרבה מן החושך שאנו שרויים בו, כנאמר: "מרפא לשון, עץ חיים" היינו התורה. כמו שנאמר בשיר השירים "אם לא תדעי לך" אומר שלמה המלך ע"ה אם אין יודעים את הדרך ילכו בה, ואת המעשה שיש לעשות "רעי את גדיותיך על משכנות הרועים", יש לשאת עין אל רועי ישראל וללכת בדרכיהם.

אשרינו שיש לנו למי לשאת עין ולב, אל רבותינו שיחיו, אשר נותנים מזמנם למען חיזוק התורה. אנו מזמנים את הקוראים הנכבדים להצטרך למלאכת העשיה בקודש בספסלי בית המדרש, "צאי לך בעקבי הצאן" ובכך להרבות התלמידים, ולהביא את הגאולה הנסית בצאת חודש ניסן, נזכה לגאולה בקרוב.

"אדם כי יהיה בעור בשרו .. והובא אל אהרן הכהן (יגב) נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן" (יג ט).

באבן עזרא "והובא ברצונו ושלא ברצונו, כי הרואה בו אחד מסימנים אלו יכריחנו שיבוא".

הרי שמביאים את המנוגע בעל כרחו, ואין צווי על הנגע עצמו לבוא אל הכהן, ואילו בנגעי בתים נאמר: (יד) לה) "ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית", הרי שמצווה בעל הנגע עצמו לבוא אל הכהן, הלא דבר הוא.

ומתרצים שב"נגעי הגוף" ירדה התורה לסוף דעתו של אדם, שאף אדם לא יבוא למקדש לטעון לגבי מומי עצמו, אפילו "כנגע נראה לי", כיון שאדם לא יחשוב שיש לו נגע. אולם לגבי הנגע עצמו בבית של אדם ולא על גופו, שם מצווה בעל הנגע לפחות לומר "כנגע נראה לי בבית".

(עיונים בפרשה להגרח"ש שאנן שליט"א)

בשבת זו נתחיל בע"ה את המשניות במסכת אבות, כידוע מסכת אבות הינה המסכת, לכאורה, הכי קלה שבמשניות, מאחר ובמשניות אלו אין בהם מחלוקות ושקלא וטריא בין חכמים, והשאלה המתבקשת מדוע צריכים להתחיל המשניות דוקא בין פסח לשבועות, ונראה לתרץ בפשטות דהזמן המהודר להכין את עצמנו לקבלת התורה בחג השבועות מתחיל דוקא בלימוד התורה, ודבר זה "פשוט" לתלמידי החכמים בלימוד התורה, אך מה יעשו שאר העם שאינם בקיאים במכמני התורה כיצד הם ינהגו? לכך באו חז"ל והורנו את לימוד משניות אבות שכאמור הינם משניות קלות להבנה, וברוך ה' שמתווספים לארון ספרי הקודש מדי שנה עשרות ספרים אודות מסכת אבות וכל זאת בשביל להרבות את התורה ולמשוך את לב העם למען הרבות התורה בישראל.

"מסכת אבות"

פרק א' משנה א'

מִשֶׁה קָבַל תּוֹרָה מִסִּינַי וְיִהוֹשֻׁעַ, נֹאמֵר בְּתַחֲלִיל סֵפֶר יְהוֹשֻׁעַ (א, ז-ח) "רק חזק ואמץ מאוד, לשמור לעשות ככל התורה אשר ציון משה עבדי אל תסור ממנו, ימין ושמאל: למען תשכיל, בכול אשר תלך. לא ימוש ספר התורה הזה מפּיך, והגית בו יומם ולילה, למען תשמור לעשות, ככל הכתוב בו: כי אז תצליח את דרכיך, ואז תשכיל". בפסוקים אלה יש כמה ראיות לתורה שבעל-פה שהכפילות בפסוקים מלמדת, שיש הבדל בין "התורה" בפסוק ז לבין "ספר התורה" בפסוק ח - "התורה" בפסוק ז מתייחסת להוראות שאינן כתובות ב"ספר התורה". וכן במילים "אשר ציון", בלשון יחיד, מלמדות שבפסוק ז הכוונה לדברים שנמסרו ליהושע בלבד, ולא לכל העם. ועוד, הציווי שנאמר לגבי ספר התורה (בפסוק ח) "והגית בו יומם ולילה" מלמד שצריך להתעמק בספר התורה (להפעיל את ההיגיון) ולהשקיע בו זמן רב. הדברים נאמרו ליהושע, שחי בדור של מתן תורה, כך שהמילים והרעיונות היו מובנים לו היטב, ובכל-זאת נאמר לו שהוא צריך להגות בספר התורה; ניתן להסיק מכאן, שהתורה שבכתב לא היתה ברורה ומובנת מאליה אפילו בדור שבו ניתנה, ו"ספר התורה" הוא למעשה רק ראשי-פרקים שנועדו להזכיר להוגים בה את התורה שבעל-פה. ודו"ק (אריג פז - אבות כת")

הליכות מלכי

הלכות ספירת העומר

א: נאמר בתורה (ויקרא כא טו): וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה. חז"ל הורו (מנחות סה:): שפירוש ממחרת השבת הוא מחרת יום טוב הראשון של פסח שהוא יום שבתון (ואודותיו הכוונה "ממחרת השבת" ממחרת ליום ראשון של פסח שהוא יום שבתון, לכן מיד במוצאי יום טוב ראשון של פסח אחרי תפילת ערבית מתחילים לספור ספירת העמר). ומצות עשה מן התורה לספור ספירת העמר החל מליל ט"ז בניסן עד גמר שבעה שבועות שהם ארבעים ותשעה ימים.

ב: הזהר הקדוש הפליג מאוד בחשיבות ספירת העמר וז"ל: כל בר נש דלא מני חושבנא דא אינון שבע שבתות תמימות למזכי לדכיותא דא (לזכות לטהרה זו) לא איקרי טהור ולא בכללא דטהור הוא. ולא הוא כדאי למהוי ליה חולקא באורייתא. [אמור צו].

ג: הואיל ובזמן הזה שבית המקדש חרב אין לנו קצירת העמר ולא קרבן העמר, לכן אין מצות ספירת העמר בזמן הזה אלא מדברי סופרים זכר למקדש. ולכן בנוסח "לשם יחוד" שנוהגים לומר קודם ספירת העמר נכון להשמיט ממנו מה שאומרים "כמו שכתוב בתורה וספרתם לכם וכו'" שהרי מצות ספירת העמר אינה מן התורה.

ד: זמן ספירת העמר בלילה, ומכל מקום אם שכח לספור בלילה יספור ביום שאחריו בלי ברכה, ואחר כך יוכל להמשיך לספור בכל לילה ולילה בברכה.

ה: צריך לברך לפני ספירת העמר "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העמר". ואף על פי שספירת העמר בזמן הזה מדרבנן, מכל מקום יש לברך על מצוה זו הואיל ונאמר בתורה: "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך", כאילו הקדוש ברוך הוא בעצמו צונו לקיים מצות רבותינו ז"ל, וכמו בשאר מצות דרבנן.

ו: אם ספר בלא ברכה יצא ידי חובה, מפני שהברכה אינה מעכבת את עשיית המצוה. לפיכך אם ספר ספירת העמר בלי ברכה, אינו רשאי לספור שוב ולברך, שהרי כבר קיים מצותו בספירתו הראשונה, ונמצא מברך ברכה. לבטלה.

ז: יש אומרים שחצי שעה לפני זמן ספירת העמר היינו חצי שעה קודם השקיעה אסור לאכול ארוחה קבועה ורק אכילת עראי של פחות מכביצה פת מותרת. ואם התחיל לאכול, יש אומרים שבהגיע הזמן חייב להפסיק ולברך ולספור, ויש אומרים שאינו חייב להפסיק. וטוב לברך ולספור ואחר כך להמשיך ולאכול. מותר לכתחילה לטעום פירות וכד' לפני ספירת העמר.

ט: נוהגים לומר "לשם יחוד" לפני ספירת העמר, וצריך לשים לב ביום האחרון של ספירת העמר שלא לומר את הפסוק "וספרתם לכם וכו' שבע שבתות תמימות תהיינה", ואם אמר יכול לספור ואין בכך כלום.

י: מצות ספירת העמר מעומד וסמכו חז"ל על הנאמר אודות ספירת העמר "מְהִחֵל חֶרְמֵשׁ, בְּקִמָּה" אל תקרי "בְּקִמָּה" אלא בקוּמָה, שאדם עומד מלא קומתו. ומכל מקום אם מנה כשהוא יושב יצא ידי חובתו, וזקן או חולה שקשה להם לעמוד יכולים לספור לכתחילה כשהם יושבים.

קומי אורי- סיפור לשבת

מספרים על איש עשיר מופלג, בעל עסקים חובקי עולם, אלפי פועלים עובדים למענו בעשרות מפעלים, ספינות ממוסות בסחורותיו משייטות במימי האוקיינוס בדרך למדינות רחוקות. איש עסוק היה גם בטרם הפך העולם לכפר גלובלי. תמיד היה עסוק בקריאת מברקים ובכתיבתם. ביד רמה ניהל את מפעליו והרווחים היו בהתאם.

תמיד היה טרוד, וכמעט לא מצא פנאי לעיסוק אחר מלבד עסקיו המסועפים. כמעט, אמרנו, שכן לעיסוק אחד היה לו פנאי תמיד, ועל חשבון כל דבר. החולשה שלו היתה נתונה לסוסים, מוכן היה לנסוע לקצה העולם, אם רק שמע שיש שם סוס מגועז משובח, סוס גזעי עם עבר מפואר. מעולם לא חסך במזון ובמאמצים, הכל היה כדאי כדי להאדיר ולהגדיל את אוסף הסוסים שלו.

ביום מן הימים שמע האיש על יריד סוסים גדול המתקיים אי שם באחת הערים הרחוקות. שמע כי מדובר ביריד איכותי, וכי מארגני היריד הבטיחו הפתעות. מיועדנו לא התמהמה, נטל שני סוסים משובחים ביותר, האחד מזן מצרי והשני סוס הודי, רתם אותם אל המרכבה ויצא לדרך.

כל עוד השמש החמימה שלחה את קרניה ורוח נעימה הרעידה קלות את רעמות הסוסים, היו הללו שועטים קדימה בהרמוניה מלאה ומסיבים מנה גדושה של נחת לבעליהם, אולם אך נעלמה השמש, נתכסתה בעננים ורוח חזקה החלה נושבת ומורידה גשמי זלעפות, החלו הסוסים מתמרדים, זה פנה לימין וזה לשמאל.

לא ארכה השעה והעשיר מצא את עצמו שקוע עם צמד סוסיו היקרים בשלולית מים. בחמת זעם נטל את השוט והחל מכה על ימין ועל שמאל, אך לשווא. הסוסים לא הצליחו לחלץ את העגלה מן הבוץ.

התיישב האיש על מושבו והמתין בייאוש לפתרון כל שהוא, והנה הוא רואה איש זקן, לבוש בגדים בלואים, ישוב על עגלת קרשים עלובה, שאליה רתומים שני סוסים דלים וכחושים, שבקושי נושאים את עצמם. ולמרבה הפלא השניים נושאים את עגלת הקרשים בזריזות, מדשדשים קלות בבוץ וממהרים להחלץ ולהתקדם הלאה בקלילות.

האיש מביט ומשתאה, עומד הוא וקורא: "עצור!" הזקן עוצר וניגש לראות מה מבוקשו של האיש.

סיפר לו העשיר על סרבנותם של סוסיו, על הבוץ ועל התקלות שבדרך, עד כדי שסוסיו הכחושים והדלים של הזקן נראים בעיניו שווים יותר מסוסים עצלים וסרבנים אלו.

חייך הזקן ושאל: "מה מקורו של הסוס האפור?", "מהודו!" השיב האיש. "ומה מקורו של הסוס השחור?", "ממצרים!" באה התשובה.

"עכשיו הכל ברור", אמר הזקן, "הסוסים שלך משובחים וטובים כל אחד כשלעצמו, אך שניהם יחד לא יצלוך למלאכה. שכן בעוד סוסי שלי, אחים הם, שגדלו באותה ארווה ואכלו מאותו איבוס, כך שבכל מכה שאני מכה את האחד, מתגייס השני לעזרתו, למען לא יסבול אחיו. לכן, צולחים הם מסלולים ארוכים ומצליחים לצאת מביצות טובעניות. כל אחד מגייס את כל כוחותיו כדי למנוע סבל מיותר ממשנהו. לעומת זאת סוסך זרים הם זה לזה, אין האחד כואב את כאב זולתו, כך שכל אחד מוביל לכיוון אחר וכל אחד דואג לעצמו.

ד"ת לע"נ הגה"צ רבי שמעון גבאי בן רחל, הגה"ק רבי נסים פרץ בן סוליקה זצ"ל
לע"נ ר' מרדכי ניזירי בן סוליקה ז"ל
נתרם על ידי המשפחה